

“MEN MENNESKET LEVER SÅ LÆNGE.” EN LESNING AV HAMSUNS “FEBERDIKTE”

Even Arntzen

Dette skal handle om Hamsuns “Feberdikte”, fra Hamsuns første og eneste diktsamling, *Det vilde kor*, utgitt i 1904.¹ Øystein Rottum og jeg snakket mang en gang om at noen burde sette seg ned og ta for seg denne teksten på analytisk vis. Så her kommer et lite forsøk.

“Feberdikte” er en diktsyklus, en suite, bestående av ti deler, nummerert med romertall fra I til X. I det følgende skal jeg foreta en kronologisk lesning av del for del, før jeg så ser alle delene i innbyrdes sammenheng, samt i forhold til tittelen.

Vi leser del I:

Jeg finder mig fraskilt alt,
hende, jorden og Gud -
Farvellet faldt.

Ja som ære og gods skulde reddes og liv bli kaldt
det kom med et utsendt bud
som liv det gjaldt.

Til å være Knut Hamsun er åpningsordene nærmest sensasjonelle og sjokkerende: “Jeg finder mig fraskilt alt, /hende, jorden og Gud - /Farvellet faldt.” Det som her er oppsiktsvekkende er ikke først og fremst at Hamsun/det lyriske jeg føler seg atskilt fra det kvinnelige subjekt/“hende”, det har han tilkjennegitt mange ganger tidligere i sitt forfatterskap. Nei, det sensasjonelle er at den erklærte panerotikeren Hamsun finner seg fraskilt *alt*, i betydningen “jorden og Gud”, han står altså utenfor verden, satt fullstendig på sidelinjen, hensatt i en absolutt outsiderposisjon. Stemningsleiet i første halvdel av del I er således ytterst mollstemt, der det såre ekkoet av avsondring, avskjed og kanskje også avvisning klinger mellom linjene. Andre halvdel av første del er noe mer lukket og halvmystisk, kort sagt: hva menes? “Ja som ære og gods skulde

---

¹ “Feberdikte” er i denne artikkelen sitert fra Knut Hamsun, *Samlede verker*, bind 15, Oslo: Gyldendal, 1976, ss. 186-190. Det er altså Hamsun *reviderte* versjon (1916-versjonen) jeg forholder meg til.

“Men mennesket lever så længe”

reddes og liv bli kaldt / det kom med et utsendt bud / som liv det gjaldt.”

Det sentrale ordet i disse tre verselinjene er det tilsynelatende ubetydelige pronomenet *det*. *Det*’et viser tilbake på den desperate stemningen av atskillelse og tomhet, separasjon, som aksentueres i de tre første verslinjene. Og jeg spør meg uvilkårlig: hvem er utsigelsesinstans bak ordene “Farvellet faldt”? Er det Gud? Jorden? Hende? Alle tre. Eller rettere sagt: som et resultat av at disse tre instansene ikke lenger er en integrert del av subjektet frammanes den såre følelsen av et altomsluttende og kosmisk farvel til alt og alle. Og det “utsendt[e] bud”, hvem er det? Det mest nærliggende er å tolke dette som selve inspirasjonskraften bak diktet: rett nok er han/det lyriske jeg nedtrykt og i et ganske så slett lune, men likevel er det ikke verre stilt enn at han makter, med stor energi, å feste ned sine stemninger og refleksjoner til papiret. I et slikt perspektiv får setningen “som liv det gjaldt” ny mening: det som er livsviktig er å få skrevet, å fremstå som kunstnerisk produktiv, både overfor verden og seg selv. Kunsten, skriften, blir den reddende planke, det er skriften, diktet, akkurat *dette* diktet, som kan redde hans truede “ære og gods”, altså hans selvrespekt, ry og materielle inntektsgrunnlag.

Vendingen “og liv bli kaldt” fortøner seg imidlertid noe tvetydig: er det her snakk om liv som blir “kaldt” i betydningen framkalt, altså revitalisert, eller er det snakk om liv som blir tilbakekalt, i betydningen lagt dødt? Her er det nok rimelig å anta at begge betydningsnivåene kan sies å være aktive, men mest det førstnevnte: gjennom skriften har det diktproduserende subjektet en mulighet til å bli revitalisert og bli født inn i verden på ny. Men den andre betydningen ligger også latent: selv om han skulle makte å redde sin “ære og gods” vil han likevel dø (en gang), under påtrykk av denne verdens uunngåelige og brutale forgjengelighet.

Døden og kjærligheten:

Vi leser del II:

Nu drager en høst sit dødningspor,
enden kan håpes, enden kan ventes,
liv som gaves tilbakehentes
alting forgår i forgjængelsens kor.
Men mennesket lever så længe.

Nu sankes i lade og samles i hus,
græsset høstes og kornet skjæres,
løvet falder, altsammen fortæres,
segner tilbake i dødens brus.
Men mennesket lever så længe.

Det overordnede motiv i disse to strofene er *døden*. Rent konkret er dette diktet satt inn i en høstlig ramme der allnaturen, i smått og stort, er preget av dødsprosesser og forråtnelse. Det lyriske jeg er i del II ikke direkte manifest, men vi fornemmer det likevel ganske så direkte i sekvensen “enden kan håpes, enden kan ventes”. Det som her tilkjennegis er ikke annet en ufordekt dødslengsel: når alt annet rundt ham dør, så må vel også *han* kunne håpe på den samme saliggjørende befrielse, både fra verden og sin martrede bevissthet? Men den gang ei, så heldig er han dessverre ikke, og derfor kan han intet annet enn (hele to ganger) lakonisk konstatere at “mennesket lever så længe.” Normalt ville et utsagn som dette være ladet med et positivt fortegn (å hvor det er fint at livet er langt!), men slik er det ikke innenfor dette diktets kontekst. Her fremstår utsagnet som en utvetydig beklagelse – over å være i live!² Forøvrig er det verd å merke seg at den menneskelige innhøstning, markens grøde, beskrives som en temmelig negativ og drepande aktivitet, nærmest som en morderisk handling rettet mot allnaturen.

---

² Ved nærmere ettersyn stemmer kanskje likevel ikke dette helt, hele diktsyklusen er fylt av en stor skaperenergi som formidler det motsatte inntrykk: Gud hvor godt det er å få lov til å være i live, å få lov til å være i denne verden og skrive dikt som dette!

“Men mennesket lever så længe”

Vi leser del III:

Gud straffe dig, Alvilde,
du slukte al min ild
og tok dit ord tilbake
og ledte mig så vild.
Jeg har vel veien lang igjen
og det er ingen sol på den.
Gud straffe dig, Alvilde!

Gud glæde dig, Alvilde,
ha tak for hvert minut.
Du gav mig mange navne
og kaldte mig din gut.
Du rakte mig din hånd og mund
og du var min en liten stund,
Gud glæde dig, Alvilde!

Mens del II på sett og vis kan sies å omhandle “jorden”, må del III i så måte sies å omhandle “hende”, altså det kvinnelige subjekt som har sveket han og kanskje vært en katalysator for hans nåværende tristesse og mentale ubalanse. De to strofene er ikke vanskelige å tolke; den første er gjennomdunstet av hevntanker og ønsket om tukt mot henne (“Gud straffe dig, Alvilde”) som har sveket ham og følgelig er (med)skyldig i at han har det vondt, andre strofe er preget av det totalt motsatte, av takknemmelighet og glede over at hun tross alt har vært hans kjæreste en stund og tydeligvis skjenket ham mange gode minner – “Gud glæde dig, Alvilde.”

Galskap, melankoli og fortvilelse

Vi leser del IV:

Nei hør, hvad er det for en stille gru
som glider ind i mine sanser nu,
som vrænger hviten i mit øie frem
og gjør mig munden blek og skakt fortrukken?
Et spas av fatum der han ligger drukken?
En galmandsverden fylder mig – fra hvem?

Her er vi så å si midt inne i “Det ubevidste Sjæleliv”, på den ene side tilkjennegir det skrivende subjektet en markant angst for den gryende galskapen og det lallende vanvidd, på den andre side

fungerer sanseintrykkene fra hans indre produktivt, han skriver jo om det som vederfarer ham, hans sjels eiendommelige beskaffenhet. Vi merker oss også at han undrer seg over *årsaken*, hvem som står bak og regisserer hans "stille gru" og "galmandsverden", han spekulerer over om det kan være et pek ("en spas") av skjebnen ("fatum"), men trekker ingen sikre konklusjoner. Derimot antyder han at også skjebnen er en "gal" og nærmest dionysisk kraft, i og med at han beskylder skjebnen for å være en lunefull og uberegnelig størrelse ("der han ligger drukken").

Vi leser del V:

Det er noget jeg sitter og ei kan forstå:
hvi skjæres det korn og hvi falder det løv?
hvi smuldrer alt sommerens liv til støv?
Hvi grønnes græsset for straks at forgå?
Det tænker jeg på.

Det korn skulde mætte de hungrige munde
og græsset blev grønt for at visne til strø.
Og løvet var skyggen i solørike lunde.
Men jeg – hvorfor dryssedes glædernes frø
i mig for at dø?

Jeg ropte og spurte til havets skum,
til skogen og berget og sivet,
til stenen og stormen og himlens rum
og alting som øren er givet:
har jeg bedt om at fødes til livet?

Men himlen og stormen og stenen var stum.

Her er jeg'et igjen over i en kontemplativ modus. Og i det panerotiske. Første strofe er viet til det man kan kalle for livets generelle meningsløshet; hvorfor blomstrer (all)naturen så voldsomt og livsbejaende om sommeren, for så å legges (tilnærmet) død om høsten (og vinteren)? Andre strofe følger opp indignasjonen over denne livets voldsomme ødsling, nei kornet burde gå til menneskeføde, ikke bare visne hen! Så kobles den kosmiske undergangsstemningen til det skrivende subjektets indre miseré; også han har en gang blomstret (av glede), men nå når

“Men mennesket lever så længe”

kjærlighetsobjektet, “hende” / Alvilde, er borte, synes livet meningsløst. Og i tredje strofe krever det panerotiske jeg'et et kosmisk svar på denne elendigheten, han henvender seg til den omkransende allnaturen, til havet, skogen, fjellene, uværet og himmelhvelvingen – instanser som normalt gir livsmening og værensfylde til det hamsunske subjektet – men ikke nå, panerotikerens gamle guddommer er brutalt tause, hvilende i sin egen umælende likegyldighet: “Men himlen og stormen og stenen var stum.”

Vi leser del VI:

Alvilde, jeg husker den siste nat,
du ropte: Knæl!
Jeg drak av din sko
og alle lo.
Det gjorde jeg nu for at muntre din sjæl.

Alvilde, så rakte du ut en blomst.
Jeg holdt mig frem,
du gav mig et blik,
et fuldgodt stik.
Jeg tumlet mig ut. Det var kulmørkt hjem.

Så er altså tankene igjen hos Alvilde, han minnes med vemod og sørgmodighet sin (påtatte) underdanighet, sine overskuddspregede spasmakersprell for å glede sin elskede, hvordan han var rede til å gi hele seg selv – og hvordan han ble avvist, hvorpå det feberframkallende tungsinnet overmannet ham.

Vi leser del VII:

Nu hylar den høstlige vind
som en regnvåt hund mot min rute,
det risler frost i mit blod
mer kjølig end vindens derute.
Det folder sig ut i mit indre
et dunstende giftblomstflor,
og dunsten står hvit ut i veiret
ifra mine næsebor.
Det spirer i hatets have.

Det koker, det koker. Jeg prøver
forgjæves at falde i blund,
Jeg hører en flaglines evige
klapren og klapren mot stangen,
det pusler ved døren, det lister
på tå, det er skridt på gangen,
min puls gjør gjøende støt
som en halsende helvedeshund.
Det koker, det koker, det koker.

Også denne delen synes å være nært forbundet med Alvildes skjebnesvangre avvisning, der jeg'et er hjemsøkt av fortvilelse, neurasteni og dødsfornemmelser. Ikke nok med det, her er også innslaget av feberhallusinasjoner tydelig, han hører innbilte, men angstfremkallende skritt på gangen, han er totalt nedtrykt og desperat, kaldsvettende og handlingslammet, hans indre er i absolutt opprør: "Det koker, det koker, det koker."

Ville seksualfantasier og hallusinatoriske visjoner

Vi leser del VIII:

Alvilde, bring min kappe og min hat med fjær i
top,
jeg agter mig så snart ut at ride.
Hold bøilen frem, slavinde, imens jeg stiger op
og løp du selv tilfots ved min side.

Og spør man så og undres hvad det er for en
blæst
som suser over bergene så vide,
da er det mig som kommer, det er mig som er
tilhest
og du som løper hund ved min side.

Hei, rap dig nu, min ganger, for jeg sier jeg har
hast,
jeg rider mig en tur i mit rike.
Og segner du, Alvilde, så binder jeg dig fast, –
Guds kors, jeg rider livet av dig, pike.

“Men mennesket lever så længe”

Mens forrige del var av preget av desperasjon og henimot en stakkarslig neddtrykthet, er tonen her overlegen og herskeraktig, nærmest flottenfeiersk – noe som igjen er ytterst symptomatisk for det skrivende jeg'ets psykiske ambivalens. Anslaget i første strofe er tilnærmet ridderromantisk, jfr. ridekappen og den fjærsatte hatten. Og nå skal Alvilde sannelig få unngjelde, han skal tydeligvis vise henne hvem som egentlig er hersker! På det rent konnotative plan kan disse tre strofene leses som en regulær *sadistisk fantasi*: han skal ri i voldsomt tempo, og stakkars Alvilde skal springe som en tjener, “en slavinde”, ved siden av den kappeklede hersker med fjær i hatten. Og hensikten med rideturen? Å sette seg selv i respekt, samt å sette den egenrådige Alvide på plass, en gang for alle.

På den annen side er det mer enn nærliggende å lese dette som en utildekt *seksualfantasi*, spekket som de tre strofene er med åpenbare seksualsymboler: “bøilen” som hun, på hans forlangende skal holde fram som et symbol på hennes kjønnsorgan, hvordan han skal trenge inn i denne, altså henne, dvs. underlegge seg henne på herskermanér, mens hun, underdanig, skal følge hans lyster under rittet, altså under seksualakten. Ikke nok med det, under rittet/akten skal han ta henne så grundig at hun besvimer, formodentlig av nytelse, for en gang for alle å vise henne hvilken veldig mann og elsker han egentlig er: “Guds kors, jeg rider livet av dig, pike.”

For det tredje er det også mulig å tolke del VIII metapoetisk, som et begjærlig ønske om å skrive, der hesterittet kan leses som et Pegasus-ritt, en overskuddspreget fantasiflukt i diktningens verden, jfr: “jeg rider mig en tur i mit rike.”

Vi leser del IX:

Det koker, det koker av veir og vind.
En banken når mine øren.
Kom ind!
Ingen står utenfor døren.
Jeg ser den første dag som var skapt,
det ryker av den nyfødte verden,
jeg selv er et liv.

Ved jordens ytterste grænse står
og ser fra skyen utover værket
et stumt ansigt...
Bad jeg om mit liv, da jeg lå i mulmet?
Fremad, min blodhest, jeg rider på en ambolt,
jeg er den rød teglsten, rød av blod,
som har spist det gule for en kasket.
Si, banket det ikke på døren?

Den tåke jeg ser – er det dødens land?
Det ligger et livløst hav derute
og midt i havet en blindfødt ø:
det er dødens land.
Jeg kommer, jeg breder armene ut
og synker mot dig evindeligg....

Igjen er vi tilbake til feberfantasiene, hans indre er mer eller mindre gått i oppløsning. Jeg leser den hallusinatoriske bankingen utenfor døren som et desperat ønske om at Gud skal tre inn i rommet og forestå en allmektig opprydding i hans forjagede indre. Men dessverre: "Ingen står utenfor døren." Denne skuffelsen oppfølges av en *visjon* om livets, og menneskets, opprinnelse. Og i denne visjonen er Gud taust til stede, som "et stumt ansigt" som skuer utover sitt skaperverk. Visjonen følges opp av en anklage mot Gud, for at han, det skrivende og lidende subjektet, intetanende og uten å ha blitt rådspurt, tvangsmessig er blitt en del av skaperverket: "Bad jeg om mit liv da jeg lå i mulmet?" Så er han igjen inne i den desperate og energifylte rytterfantasiene. Forestillingen om at han "rider på en ambolt", at han i sitt ritt er en "rød teglsten" kan jeg vanskelig tolke som annet enn at situasjonen er ytterst smertefull, men at han tross alt er fylt av inspirasjon og glødende skrivebegjær, jfr. hvordan et begrep som "de røde jern", ellers i Hamsuns forfatterskap (blant annet i vandrers-trilogien), nettopp symboliserer inspirasjonskraften og skrivebegjæret. Og midt opp i sitt ville ritt spør han atter en gang etter Gud; "Si, banket det ikke på døren?", altså: er Gud her? Men nei, som Nietzsche, og flere med ham, på denne tiden allerede hadde slått fast: Gud er og blir død. Og i denne gudsforlatte verden er det ikke

“Men mennesket lever så længe”

så underlig at jeg'et lengter etter hvile i “dødenes land”, de to siste verslinjene er som en samleieskildring med døden: “Jeg kommer, jeg breder armene ut / og synker imot dig evindeligh...”

Men livet lever

Vi leser del X:

Nu er det gåt som mangen dag, og dagene de iler.

Min sjæl er frisk og kold og hård,
en høst har stormet i dens vår.
Jeg klager ikke mer, jeg nikker taus til alt og smiler.

Hvi skulde vel en sorg få fylde høiene med bulder
og stanse hver en veifarssjæl?
jeg tramper ned med trodsig hæl
den sorg jeg ei får plass til på min gode, gamle skulder.

Jeg vandrer ind i skogene, en hersker uten rike,
en bøiet mand, en hævet ånd,
en falden fot, en knyttet hånd,
og som hilser mig med kården som min overvinders like.

Men sene nætter sitter jeg og hører ljåer kvæsse
og fjed som over jorden går.
Et ansikt hist i skyen står.
Og ødets orgel bruser til den siste lange mæsse.

Nå er krisen tilsynelatene over, han er tilsynelatende i mental balanse igjen, men krisen har satt sine spor, han har blitt likeglad (“kold og hård”), på grensen til det kyniske (“jeg nikker taus til alt og smiler.”). Han er riktignok beredt til å leve videre, men han er merket av de feberforrevne opplevelser, opplevelser som etter alt å dømme er framskyndet av et alvorlig erotisk nederlag. Og siste strofen av del X er like mollstemt som del I, dødsbevisstheten er igjen altoverskyggende og øredøvende (“sitter jeg og hører ljåer kvæsse”), Gud er nå imidlertid til stede, men bare som et

trøstesløst “ansigt hist i skyen” som minner han om at livet er særdeles begrenset og døden vårt eneste sikre holdepunkt.

Kort oppsummering og perspektivering

På det ytre plan handler diktsyklusen “Feberdikte” først og fremst om et alvorlig erotisk nederlag som får fatale og omseggripende konsekvenser: han, den hamsunske panerotikeren, mister rotfestet og kontakten med alt, jorden og allnaturen. Men likevel er ikke denne krisen og tomhetsfølelsen utelukkende negativ, det feberhete subjektet kommer i kontakt med hittil ukjente dyp i sitt indre og blir kunstnerisk produktiv i denne opprevne tilstanden. Således har “Feberdikte” en tydelig metapoetisk profil, det er en suite som sier noe om grunnlaget for den hamsunske skriften: tomhet og fravær, manglende livsfylde, noe som igjen som gir grunnlag for ny livsfylde, holdt oppe av spenningen mellom undergang og livsfornyelse. Diktet sier også en god del om Hamsuns ømfintlige nerver, hans livslange neurasteni. Tittelen “Feberdikte” sier kanskje først og fremst noe om Hamsuns estetikk: å dikte er som en smertefull og feberhet rus, ravende over galskapens avgrunn.

“Feberdikte” har mange intertekstuelle referanser, åpenbare og mindre åpenbare, til Hamsuns øvrige forfatterskap. En av de mer åpenbare finner vi i del V, i siste og nest siste strofe. Likheten med visse passasjer fra *Pan*, særlig i kapittel XXXIII, er påfallende: “Hvorfor? Spør vinden og stjernene, spør livets Gud; for ingen anden vet sådant noget. [...] Hvorfor? Spør de tolv måneder og skipene på havet, spør hjærtets gåtefulde Gud....”

På samme måte som Hamsun/det lyriske jeg i “Feberdikte” henvender seg til allnaturen (og da spesielt i del V) for å få svar på sine eksistensielle problemer, ser vi her at også Glahn retter sine spørsmål mot den omkransende allnaturen for å få svar på livets mysterier.

Navnet Alvilde dukker siste gang opp i Hamsuns forfatterskap i *På gjengrodde stier*, som en del av historien knyttet til vandreren Martin fra Kløttran, Martin Enevoldsen fra Sagfjorden på “Hamrøya”:

Jeg skal prøve å kikke i det, sa jeg træt og bladet i heftet. Men jeg kan ikke læse alt, bare hist og her.

“Men mennesket lever så længe”

Det stod om skolelæreren og en mand som het Berteus, jeg så navnet *Alvilde* et par ganger, om å komme til fred med Gud, om å fare til Klingenberg, og om presten, ro fiske, skjerpe i fjeldene – (257, min uth.)

Hvad var det hun het, *Alvilde*? Og to børn.
Taushet. (298, min uth.)

Du gode sjæl Martin fra Kløttran, der går du. Du har en blomst inde i dig, en bitte liten blomst av en synd inde i dig: *din håpløse forelskelse i piken Alvilde som aldrig vilde vite av dig.* Men en dag vil du få høre at Alvilde har giftet sig med den bygdens mand, det er ingen anden råd, du må bøie dig for slaget. Og du vil gå til Gud da også og si at det var nu ikke så godt for hende. (300, min uth.)³

Det er nok ikke samme Alvilde som i “Feberdikte” det her er snakk om, men det er mer enn påfallende at navnet Alvilde, også i *På gjengrodde stier*, er knyttet til forelskelse, avvisning - og fiksjonsskapning.

Helt på tampen, noen ord om formspråket. Faktisk ser man at nesten alle strofene er ganske så tradisjonelt bygd opp, med et noenlunde fast rim- og rytmemønster (isolert innenfor hver av delene). Del IX skiller seg imidlertid noe ut, her benytter Hamsun såkalte frie vers, noe som gjerne blir sett på som et typisk *modernistisk* kjennetegn. Likevel må vi nok kunne slå fast at i den grad “Feberdikte” er et modernistisk dikt, så er nok det først og fremst på *innholdssiden*, og ikke formelt. I et litteraturhistorisk perspektiv blir gjerne modernismen sett i sammenheng med oppløsningen av visse menneskelige og sosiale kategorier, en oppløsningsprosess som for alvor tok til å skyte fart i siste halvdel av 1800-tallet. Modernismen (og modernitetens opplevelsesform) knyttes gjerne til det splittede, fragmenterte, desentrerte, gudløse, kaotiske og uoversiktlige ved den menneskelige erfaringsverden. Charles Baudelaire (sammen med Walt Whitman, som Hamsun forøvrig var meget opptatt av) blir ofte trukket fram som den som innvarsler modernismen i lyrikken, ikke bare med sine frie vers, men først og fremst på grunn av sin særegne sansning av omverdenen og det menneskelige subjektet; subjektet som en

---

³ På *gjengrodde stier*, sitert etter *Samlede verker*, Oslo: Gyldendal, 1976.

spaltet og oppløst kategori, fylt av angst, rådvillhet, idealens sammenbrudd, tom transcendens, galskap, hallusinasjoner, poetiske visjoner –

Vår lesning av “Feberdikte” har vist at Hamsun/det lyriske jeg nettopp gestalter seg innenfor modernitetens erfaringsfenomenologi, totalt fremmedgjort, gudløs og angstfylt som han/det er. På nesten samme måte som Baudelaire i den ugjennomskelige virkeligheten av forførelsesmekanismer, narrebilder og menneskelig forfall finner en hittil uoppdaget skjønnhet og et nytt kunstnerisk-estetisk spillerom, er de erfaringer Hamsun/det lyriske jeg vederfares av i sine desperate feberfantasier både forbundet med *tap* og *frigjøring*. Det skrivende jeg’ets flytende og konturutviskende fantasier kan meget vel leses som en poetisk bærer av modernitetens flimrende flyktighet. Men som hos Baudelaire er det *også* tale om en grunnleggende livsbejaelse og en frenetisk fabuleringsaktivitet. Og det hamsunske jeg’et oppviser i sine feberhete stemningskast en udiskutabel modernistisk *ambivalens*, svingende mellom hat og kjærlighet, melankoli og fändenivoldskhet, dødslengsel og livslyst, i et og samme øyeblikk.

***

Og dette var altså til deg, Øystein, skrevet ved ditt gamle og velbrukte skrivebord, som nå befinner seg i mitt skrivehus ved Vestfjordens bredder. Som du meget vel husker overtok jeg ditt gamle skrivebord da du flyttet ut av Nansenveien 11 i Tromsø våren 1984. Og jeg fornemmer sterkt hvordan du akkurat nå, smått smilende med en raus whisky i høyre hånd, titter meg over skulderen her jeg sitter og ser mot Hamarøyfjellene på den andre siden av den store havsletta. Måtte du i framtiden fortsette å titte meg over skulderen med ditt milde, men likevel så skarpe blikk. Takk for at jeg fikk lov til å lære deg å kjenne, som kollega, menneske og venn.

PS: Joda, jeg vet utmerket vel at en langt grundigere analyse av “Feberdikte” kunne vært levert, men det var nå slik det ble denne gang. En litt springende begynnelse.

“Men mennesket lever så længe”

Gode venner. Siste bilde av Øystein og Even, tatt under Hamsun-dagene på Hamarøy i august 2002.